

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์นั้น ได้รับกล่าวถึงว่าเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุดภายในองค์การ เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นผู้ใช้ทรัพยากรอื่นๆให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูง เพื่อให้การเติบโตขององค์การสามารถสร้างความมั่นคงทางธุรกิจ นำพาองค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญ คือ บุคลากร ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญ ที่มีส่วนช่วยในการผลักดัน บุคลากรภายในองค์การเปรียบเสมือนขุมทรัพย์ที่มีค่า มหาศาล ซึ่งการบริหารให้องค์การเติบโต ก้าวหน้า แบบยั่งยืน และถาวร ต้องให้ความสำคัญและตระหนักและถึงการบริหารจัดการบุคลากร ให้มีพึงพอใจ ความรักใคร่ และมีความผูกพันต่อองค์การจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญขององค์การ เพราะบุคคลในองค์การเท่านั้นที่สามารถสร้างคุณค่าของระบบการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ด้วยเหตุผลที่ว่าเมื่อบุคคลมีความพอใจหรือชอบในงานที่ทำอยู่บุคคลนั้นย่อมทำงานด้วยความสุขมีขวัญกำลังใจในการทำงานมีความกระตือรือร้นเต็มใจที่จะปฏิบัติงานและไม่อยากเปลี่ยนงานหรือลาออกเมื่อบุคคลเกิดความผูกพันและศรัทธากับองค์การแล้ว ก็จะส่งผลให้การทำงานของพนักงานมีประสิทธิภาพเท่ากับเป็นหลักประกันที่จะทำให้องค์การอยู่รอดปลอดภัยและเจริญรุ่งเรือง หากสมาชิกขาดความรู้สึกรักผูกพันต่อองค์การ ผลที่ตามก็คือความสูญเสียขององค์การ ในรูปแบบต่างๆ อาจเป็นในรูปของทรัพยากรบุคคล ขวัญกำลังใจพนักงาน ค่าตอบแทน คุณภาพงานลดลง ตลอดจนการเสียเวลาการคัดเลือกและฝึกอบรมบุคลากรใหม่หากอัตราการลาออกของบุคลากรสูงแสดงว่าบุคลากรมีความผูกพันต่อองค์การในระดับต่ำ ดังนั้นนอกจากปัญหาทางด้านความเสี่ยง ความรุนแรงและคุณภาพชีวิตการทำงานแล้ว ความผูกพันต่อองค์การอาจเป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้พนักงานลาออกและส่งผลกระทบต่อขาดแคลนบุคลากรภายในองค์การที่เกิดขึ้น (มบุญ สรรค์คุณากร, 2550)

โดยในเรื่องของการจัดการทรัพยากรมนุษย์สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงการคัดเลือกคนเข้าทำงาน การฝึกอบรมการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าการประเมินผลการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่น ๆ และความมั่นคงในงานสิ่งเหล่านี้มีผลต่อการทำงานที่แตกต่างกัน คนเรามีจุดมุ่งหมายในการทำงานที่แตกต่างกันบางคนทำเพื่อรายได้ที่ดีบางคนต้องการสภาพแวดล้อมที่ดีในที่ทำงาน และความมั่นคงในการทำงานบางคนทำเพื่อไม่ให้มีเวลาว่างมากเกินไปจุดประสงค์ที่ต่างกันนี้ทำให้บุคคลเลือกงานมีความตั้งใจทำงานดังนั้นในเรื่องดังกล่าวจึงควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อบุคคลโดยการศึกษาถึงตัวแปรต่างๆ โดยถือว่าตัวบุคคลเป็นระบบย่อยที่เล็กที่สุดในองค์การเพื่อที่จะได้นำเอาความรู้และผลที่ได้จากการศึกษามาคาดคะเนให้ เป็นไปในแง่ที่มีผลดีต่อองค์การสืบต่อไป

สิ่งสำคัญที่น่าจะนำมาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้พนักงานมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อองค์การสำหรับความผูกพันต่อองค์การเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของบุคคลในองค์การเนื่องจากเป็นปัจจัยที่บ่งบอกถึงทัศนคติที่พนักงานมีต่อองค์การ (นวรรตน์ ศรสุนทรียา, 2548) ความผูกพันต่อองค์การนั้นเป็นพฤติกรรมแบบหนึ่ง que แสดงออกมาของบุคคลในองค์การในรูปของความสม่ำเสมอของพฤติกรรม(อรอุมา ศรีสว่าง, 2544) อาจกล่าวได้ว่า ความผูกพันของพนักงานเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เพราะอาจจะนำไปสู่การคาดหวังที่ว่าพนักงานซึ่งมีความรู้สึกผูกพันอย่างแท้จริงต่อเป้าหมายและค่านิยมขององค์การมีแนวโน้มจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การอยู่ในระดับสูง รวมถึงมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงอยู่กับองค์การต่อไป เพื่อทำงานขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย มีความเลื่อมใสศรัทธาในเป้าหมายขององค์การและผูกพันต่องานของตน เพราะเห็นว่าการงานคือหนทางซึ่งตนสามารถทำประโยชน์กับองค์การให้บรรลุเป้าหมายได้สำเร็จ และสิ่งที่ตามมาจากใช้ความพยายามอย่างมากพอสมควรในการทำงานให้กับองค์การแล้ว ในหลายกรณีความพยายามดังกล่าวมีผลทำให้ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีด้วย (ประทุม ฤกษ์กลาง, 2539) ดังนั้นองค์การควรจะต้องรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพให้พนักงานคงอยู่กับองค์การไปนานๆ ไม่ละทิ้งองค์การดังกล่าวที่ว่าการแข่งขันระหว่างธุรกิจและองค์การมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทำให้เกิดปัญหาการแข่งขันและขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญการรักษามูลค่าที่มีความสามารถไว้กับองค์การด้วยการสร้างให้เกิดความรักความผูกพันต่อองค์การจึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่จะช่วยให้้องค์การอยู่รอดในยุคปัจจุบัน

โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว เป็นโรงแรมระดับ 4 ดาวตั้งอยู่ใจกลางย่านธุรกิจ ซึ่งมีห้องพักจำนวน 152 ห้อง เป็นโรงแรมที่มุ่งบุคลากรภายในองค์การให้มีการบริการที่เป็นเลิศบนพื้นฐานของความเป็นมืออาชีพ และสร้างความอบอุ่นแก่ผู้มาพักอาศัยตั้งแต่การคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นสมาชิกในองค์การแล้ว หน้าที่ต่อไปของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การฝึกอบรม การพัฒนา และส่งเสริมความก้าวหน้า รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่น ๆ และความมั่นคงในงาน เพื่อคงความสามารถในการทำงานกับองค์การตลอดไปหรือเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น เพื่อความอยู่รอดขององค์การ และบุคลากรที่ได้รับจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีก็จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติ และพฤติกรรมภายในกลุ่มและองค์การที่ส่งผลในเรื่องความมั่นคงในการทำงานของบุคลากรอีกด้วย ส่งผลให้พนักงานเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยทั้งสองข้างต้นส่งผลต่อความรู้สึกผูกพันต่อองค์การ หากองค์การมีพนักงานที่มีความพึงพอใจในการทำงานและมีความผูกพันต่อองค์การสูงและเพื่อเป็นการธำรงรักษาไว้ซึ่งพนักงานที่ดีมีให้พนักงานเหล่านั้นต้องออกจากงานซึ่งการจัดการทรัพยากรเป็นสิ่งจำเป็นต่อองค์การ โดยเฉพาะ โรงแรมที่ต้องใช้บุคลากรเป็นผู้ให้บริการที่สำคัญ ซึ่งการจัดการทรัพยากรมนุษย์จะช่วยให้มีบุคลากรทำงานที่เพียงพอและต่อเนื่องได้บุคลากรมีความสามารถมาทำงานที่เหมาะสมกับงาน ซึ่งจะส่งผลให้สามารถใช้ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์

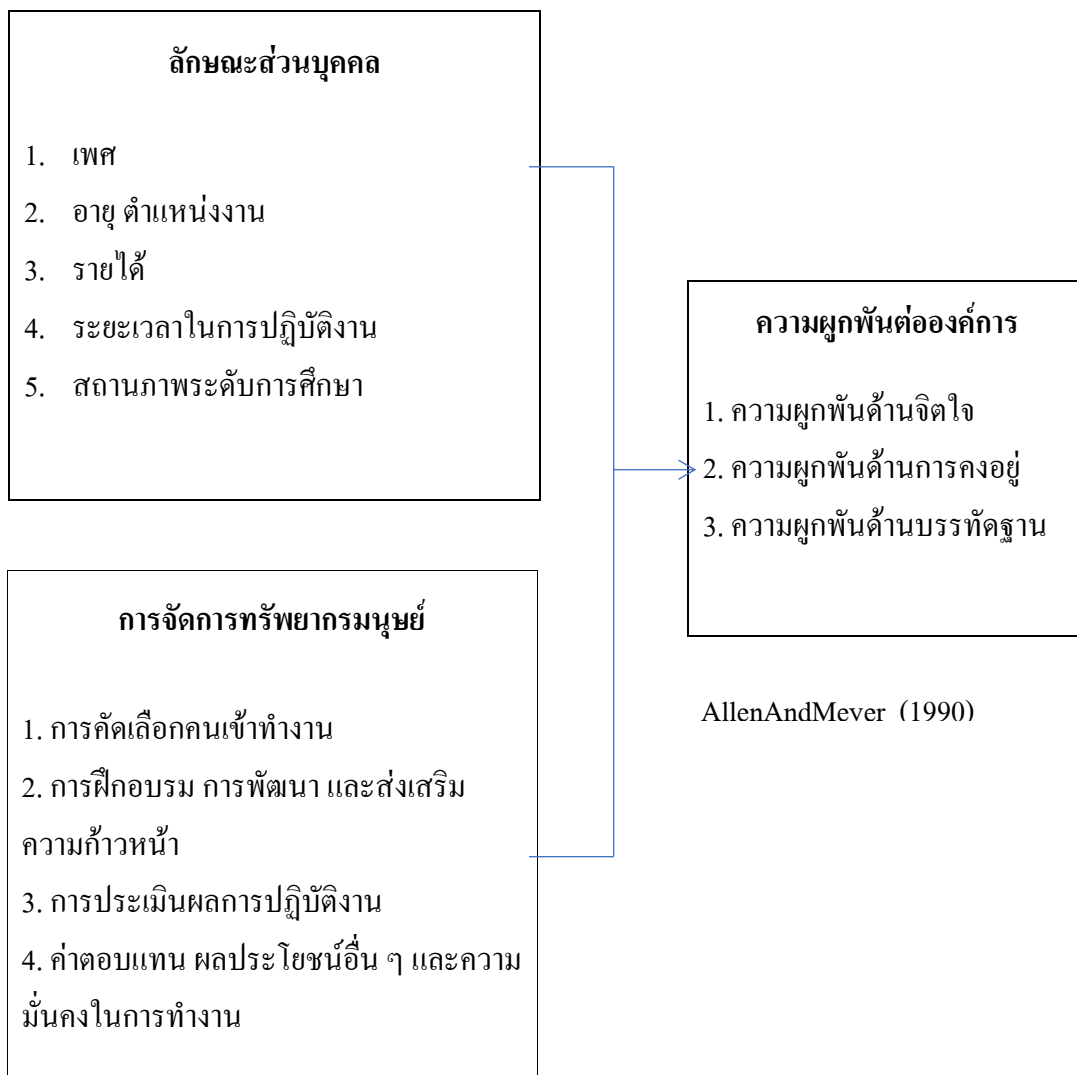
ได้อย่างเต็มที่ย่อมจะทำให้บุคลากรเหล่านั้นทุ่มเทและปฏิบัติงานเพื่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลขององค์กรให้องค์กรประสบผลสำเร็จเหนือคู่แข่งในที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว ได้มีนโยบายในการจัดการทรัพยากรมนุษย์อย่างชัดเจน และได้ปฏิบัติเป็นระยะเวลานาน แต่เพราะสาเหตุใดบุคลากรภายในองค์กรจึงลาออก โดยเฉพาะการลาออกของบุคลากรโดยที่แจ้งล่วงหน้า และไม่แจ้งล่วงหน้า จึงทำให้มีผลกระทบต่อการจัดการองค์กรเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าบุคลากรของ โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว มีความคิดเห็นการดำเนินนโยบายการจัดการทรัพยากรมนุษย์อย่างไร และมีความผูกพันต่อองค์กรระดับใด ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สร้างความผูกพันให้แก่บุคลากรเพื่อให้เกิดความตั้งใจอยู่ในงาน และป้องกันปัญหาการลาออกของบุคลากร รวมถึงนำปัจจัยด้านอื่นๆที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาเป็นต้นแบบในการสร้างแนวทางในการรักษาและดึงดูดบุคลากรให้อยู่กับองค์กรและอาจจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรอื่นๆโดยอ้อมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในโรงแรมบลิสตันสุวรรณ พาร์ค วิว
2. เพื่อศึกษาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในโรงแรมบลิสตันสุวรรณพาร์ค วิว

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

Chuang C.H., AndLiao.H(2010)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

จากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลการศึกษาและเหตุผลต่างๆ สามารถกำหนดสมมติฐานได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่งงาน รายได้ และระยะเวลาปฏิบัติงาน ของพนักงานโรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ควิว ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ การคัดเลือกคนเข้าทำงาน การฝึกอบรม การพัฒนา และส่งเสริมความก้าวหน้า การประเมินผลการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่น ๆ และความมั่นคงในการทำงาน มีอิทธิพลความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปร ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว มีขอบเขตเนื้อหา และตัวแปรดังต่อไปนี้

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย การคัดเลือกคนเข้าทำงาน การฝึกอบรมการพัฒนา และส่งเสริมความก้าวหน้า การประเมินผลการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่น ๆ และความมั่นคงในการทำงาน โดยนำทฤษฎีที่รองรับการวิจัยเรื่องการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีนักวิจัยหลาย ท่าน อาทิ Chuang & Liao, 2010, Gong, Chang & Cheung, 2010, Guest, 1997, Huselid, 1995 (อ้างถึงใน ประพันธ์ ชัยกิจจอร่าจ, 2559) โดยนำแนวคิดการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มาทำการศึกษา 4 ด้าน ซึ่งจะมี ตัวแปรอิสระดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. ตำแหน่งงาน
4. รายได้
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
6. สถานภาพ
7. ระดับการศึกษา

การจัดการทรัพยากรมนุษย์

1. การคัดเลือกคนเข้าทำงาน
2. การฝึกอบรมการพัฒนา และส่งเสริมความก้าวหน้า
3. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
4. ค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่น ๆ และความมั่นคงในการทำงาน

ความผูกพันในองค์กร ประกอบด้วย ความผูกพันต่อองค์กรว่า เป็นลักษณะความสัมพันธ์ ของบุคคลที่มีต่อองค์กร ซึ่งบ่งชี้ออกมาในรูปแบบ 3 ประการ คือ ความผูกพันด้านจิตใจ ความผูกพันด้านการคงอยู่ ความผูกพันด้านบรรทัดฐาน (Allen & Meyer, 1990) ซึ่งจะมีตัวแปรตามดังนี้

1. ความผูกพันด้านจิตใจ
2. ความผูกพันด้านการคงอยู่
3. ความผูกพันด้านบรรทัดฐาน

ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ พนักงาน โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ควิว จำนวน 102 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ ทำการศึกษาที่โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ควิว ตั้งอยู่ที่อาคารที่ เลขที่ 9 ซอยต้นสน ถนนเพลินจิต เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10440

ขอบเขตด้านระยะเวลา ได้ทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ถึงเดือนสิงหาคม 2561 รวมเป็นระยะเวลา 4 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลและแนวทางในการวางแผนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาจุดที่ต้องแก้ไขเพื่อให้พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น
2. ผลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยท่านอื่นที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีผลต่อความผูกพันของพนักงาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์กร หมายถึง โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ควิว สำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ที่อาคารที่ เลขที่ 9 ซอยต้นสน ถนนเพลินจิต เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10440 ซึ่งประกอบกิจการประเภท โรงแรมและห้องพัก

พนักงาน หมายถึง บุคลากรที่ดำรงสภาพเป็นพนักงานประจำ โดยสังกัดกับ โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ควิว

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการของ โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว ที่ผู้บริหารใช้ศิลปะและกลยุทธ์ดำเนินการสรรหา คัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ให้ปฏิบัติงานในองค์กร พร้อมทั้งสนใจการพัฒนา การบำรุงรักษาสมาชิกที่ปฏิบัติงาน ในองค์กร สามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ เพื่อเป็นการทุ่มเทการทำงานให้กับองค์กร และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วยวิธีการจัดการทรัพยากรมนุษย์หลัก 4 ด้าน ได้แก่

1. **การคัดเลือกคนคนเข้าทำงาน** หมายถึง กระบวนการตัดสินใจของโรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว ที่พิจารณาคัดเลือกบุคลากรจากผู้สมัครงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อจัดคนให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานมากที่สุด

2. **การฝึกอบรม การพัฒนา และส่งเสริมความก้าวหน้า** หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของโรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว ที่ ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร เป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีการวางแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีความสำคัญกับการเลื่อนตำแหน่งให้กับพนักงานด้วยการสรรหาจากภายในก่อนเมื่อมีตำแหน่งว่างมากกว่าการสรรหาภายนอก

3. **การประเมินผลการปฏิบัติงาน** หมายถึง กระบวนการที่โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว ใช้สำหรับประเมินผลงานและคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน ตามเงื่อนไขของลักษณะงานที่ว่าจ้างเพื่อจุดหมายในการแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง และการให้รางวัลตอบแทนความดีความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน และพัฒนาพนักงาน โดยมีการแจ้งผลการประเมินกับพนักงานตามกำหนดเวลา

4. **ค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่นๆ และความมั่นคงในการทำงาน** หมายถึง รางวัลทั้งหมดที่พนักงานโรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว ได้รับในการแลกเปลี่ยนกับงาน ประกอบด้วย ค่าจ้าง เงินเดือน ค่าบริการ โบนัส สิ่งจูงใจ รวมถึงสิทธิประโยชน์ เป็นรางวัลหรือส่วนเพิ่มที่พนักงานได้รับ ซึ่งเป็นผลจากการจ้างงานและตำแหน่งภายในองค์กร เช่น การประกันชีวิตและสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาล กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีความมั่นคงในงาน มีหลักประกันที่แน่นอนในการดำเนินชีวิต หรือได้รับประโยชน์อื่นใด รวมถึงบริการต่างๆ ที่องค์กรให้กับบุคลากรเพื่อเป็นการตอบแทนการทำงาน

ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง ความรู้สึกของพนักงาน โรงแรมบลิสตัน สุวรรณ พาร์ค วิว ที่มีทัศนคติต่อองค์กรและเกิดการแสดงออกซึ่งพฤติกรรม โดยวัดจากตัวแปรได้ 3 ตัวแปร ได้แก่

1. **ความผูกพันด้านจิตใจ** หมายถึง ความรู้สึกยึดมั่นกับองค์กร ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กรและปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในองค์กรเกิดจากการที่บุคคลได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรมต่างๆ กันในการทำงานที่ตรงกับความคาดหวัง

2. **ความผูกพันด้านการคงอยู่** หมายถึง การรับรู้ถึงการลงทุนลงแรงไปในองค์กร การได้รับผลตอบแทนเพื่อแลกกับการปฏิบัติงานอยู่ในองค์กร ผู้ปฏิบัติงานมีการพิจารณาถึงผลเสียอะไรบ้างหากต้องละทิ้งองค์กรซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะคงอยู่กับองค์กรต่อไป

3. **ความผูกพันด้านบรรทัดฐาน** หมายถึง ความรู้สึกถึงภาระผูกพันของผู้ปฏิบัติงานว่าเขาต้องอยู่ในองค์กรนี้ เพราะเป็นหน้าที่ที่เหมาะสมและควรจะเป็นความผูกพันที่เกิดขึ้นจากค่านิยม วัฒนธรรมหรือบรรทัดฐานทางสังคม เป็นความผูกพันที่เกิดขึ้นเพื่อตอบแทนในสิ่งที่บุคคลได้รับจากองค์กร แสดงออกในรูปของความจงรักภักดีของบุคคลต่อองค์กร